

СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛІДОВНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ РЕАЛІЯХ

Олеся Дишко¹, Наталія Белікова¹

¹Волинський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна, Dyshko.Olesia@vnu.edu.ua

<https://doi.org/10.29038/2220-7481-2025-02-33-38>

Анотації

Актуальність. У контексті реформування української освіти та впровадження Концепції «Нова українська школа» актуальною постає проблема забезпечення наступності й цілісності професійної підготовки педагогічних кадрів. Для майбутніх учителів фізичної культури важливим є формування професійних компетентностей, що охоплюють уміння організовувати навчальну, виховну та оздоровчу діяльність учнів, володіння сучасними освітніми технологіями й здатність до безперервного професійного розвитку. Це можливо лише за умови реалізації цілісної системи послідовної освіти. **Мета статті** – проаналізувати особливості реалізації послідовної освіти (фаховий молодший бакалавр – бакалавр – магістр) у здобувачів освіти предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) в освітньому просторі України. **Методи дослідження.** Дослідження проведено в дев'яти ЗВО та 3-х фахових коледжах України. В онлайн-опитуванні на базі програмного забезпечення Google Forms брали участь студенти освітньо-професійного рівня «фаховий молодший бакалавр» – 146 осіб, освітнього рівня «бакалавр» – 412 осіб та «магістр» – 112 осіб. Для аналізу результатів дослідження застосовано методи описової статистики. **Результати роботи.** Опитування засвідчило, що 81,51 % студентів фахового молодшого бакалавру планують продовжити навчання, тоді як серед бакалаврів цей показник становить лише 20,15 %, а серед магістрів – 32,14 %, що підтверджує зниження мотивації з підвищенням освітнього рівня. Готовність працювати вчителем фізичної культури підтвердили 55,48 % фахових молодших бакалаврів, 43,93 % бакалаврів і 58,04 % магістрів, причому саме в бакалаврів зафіксовано найвищу частку відмов (50,73 %). Рівень упевненості у власній компетентності зростає поступово: «так» відповіли лише 18,49 % фахових молодших бакалаврів, 41,02 % бакалаврів і 50,89 % магістрів, що підтверджує поетапне становлення професійної ідентичності. **Висновки.** Система послідовної освіти сприяє формуванню професійної ідентичності й компетентностей майбутніх учителів фізичної культури, проте потребує посилення практико-орієнтованої складової частини та цілеспрямованого науково-методичного супроводу на всіх етапах підготовки.

Ключові слова: професійна підготовка, послідовна освіта, майбутні вчителі фізичної культури, Нова українська школа.

Olesia Dyshko, Natalia Bielikova. Status of Implementation of Consecutive Education of Future Physical Education Teachers in Contemporary Educational Conditions. Relevance. In the context of reforming Ukrainian education and implementing the Concept of the «New Ukrainian School», the problem of ensuring the continuity and integrity of professional training of pedagogical personnel becomes particularly relevant. For future physical education teachers, it is important to develop professional competencies that include the ability to organize learning, educational and recreational activities of students, mastery of modern educational technologies, and the capacity for continuous professional development. This is possible only within a holistic system of sequential education. **The Purpose of the Article** is to analyze the peculiarities of implementing sequential education (professional junior bachelor – bachelor – master) among students of the specialty A4.11 Secondary Education (Physical Culture) in the educational space of Ukraine. **Research Methods.** The study was conducted in nine higher education institutions and three professional colleges of Ukraine. An online survey was carried out using Google Forms, involving 146 students of the professional junior bachelor level, 412 students of the bachelor's level, and 112 master's students. Descriptive statistical methods were applied to analyze the results. **Results.** The survey showed that 81,51 % of professional junior bachelor students plan to continue their studies, while this figure among bachelors is only 20,15 %, and among master's students – 32,14 %, which indicates a decline in motivation with an increase in the level of education. Willingness to work as a physical education teacher was confirmed by 55,48 % of professional junior bachelors, 43,93 % of bachelors, and 58,04 % of master's students, with the highest refusal rate recorded among bachelors (50,73 %). The level of confidence in one's professional competence increases gradually: only 18,49 % of junior bachelors, 41,02 % of bachelors, and 50,89 % of master's students gave a positive response, confirming the step-by-step formation of professional identity. **Conclusions.** The system of sequential education contributes to the formation of professional identity and competencies of future physical education teachers; however, it requires enhancing the practice-oriented component and providing targeted scientific and methodological support at all stages of training.

Key words: professional training, continuous education, future physical education teachers, New Ukrainian School.

Вступ. У сучасних умовах реформування та інтеграції системи вищої освіти України до європейського освітнього простору на особливу увагу заслуговує проблема забезпечення неперервності, цілісності та практичної спрямованості професійної підготовки педагогічних кадрів. Сьогодні фахова передвища й вища освіта функціонує, спираючись на вимоги Закону України «Про освіту» (2017), Закону України «Про вищу освіту» (2014) та Закону України «Про фахову передвищу освіту» (2019), Концепції «Нова українська школа» (2016), оновлених Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти [2]. Усі ці документи визначають нові орієнтири підготовки вчителя, зокрема вчителя фізичної культури, який повинен уміти поєднувати традиційні знання й уміння та компетентнісний, особистісно орієнтований й інноваційний підходи в професійній діяльності.

Надзвичайно важливим для майбутнього учителя фізичної культури є рівень сформованості в нього комплексу професійних компетентностей, що охоплюють уміння організовувати освітню, виховну, позанавчальну, спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність школярів; застосовувати сучасні освітні технології; сприяти розвитку культури здоров'я й фізичної активності школярів. Досягнення таких результатів можливе лише за умови створення цілісної системи послідовної освіти, оскільки вона визначає наступність підготовки майбутніх педагогів у коледжах та університетах [1]. При цьому така система має інтегрувати освітні рівні «фаховий молодший бакалавр» – «бакалавр» – «магістр», забезпечуючи неперервність змісту, методології й форм професійної підготовки.

Водночас аналіз сучасних наукових досліджень і результатів педагогічної практики свідчить, що очевидними є певні суперечності між потребою у висококваліфікованих учителях фізичної культури та реальним станом їх підготовки [4–7]. Так, випускники ЗВО часто мають достатній рівень теоретичної підготовленості, однак відчують труднощі із застосуванням знань у практичній діяльності; демонструють сформованість окремих фахових компетентностей, але не завжди готові до реалізації інноваційних технологій навчання [3].

Водночас залишаються недостатньо дослідженими аспекти практичної реалізації послідовної освіти в закладах фахової передвищої та вищої освіти, зокрема міра мотивації здобувачів різних освітніх рівнів до подальшого навчання, їх готовність працювати в шкільній системі, рівень володіння нормативними документами й освітніми програмами.

Мета статті – проаналізувати особливості реалізації послідовної освіти (фаховий молодший бакалавр – бакалавр – магістр) у здобувачів освіти предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) в освітньому просторі України.

Методи дослідження. Для дослідження особливостей реалізації послідовної освіти на етапах «фаховий молодший бакалавр» – «бакалавр» – «магістр» проведено анкетування студентів предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) в дев'яти ЗВО та 3-х фахових коледжах України. В онлайн-опитуванні на базі програмного забезпечення Google Forms брали участь студенти освітньо-професійного рівня «фаховий молодший бакалавр» – 146 осіб, освітнього рівня «бакалавр» – 412 осіб та «магістр» – 112 осіб. Для аналізу результатів дослідження застосовано методи описової статистики.

Результати дослідження. Систему послідовної освіти майбутніх учителів фізичної культури ми розуміємо як цілісно організований поетапний освітній процес, що охоплює підготовку здобувачів на рівнях фахового молодшого бакалавра, бакалавра та магістра й забезпечує наступність, узгодженість та інтеграцію змісту професійної підготовки. Остання спрямована на формування в майбутніх учителів фізичної культури комплексу фахових і загальнопедагогічних компетентностей, методичної та практичної готовності до реалізації освітніх програм, розвитку фізичної культури учнів, організації навчальної й позанавчальної діяльності, а також на становлення їхньої професійної ідентичності та готовності до безперервного професійного самовдосконалення.

У процесі дослідження проведено опитування майбутніх учителів фізичної культури трьох освітніх рівнів – фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, – що дає змогу простежити послідовну динаміку становлення професійних намірів і формування педагогічних компетентностей.

Відповіді на запитання «Чи плануєте ви навчання на наступному освітньому рівні за спеціальністю А4.11 Середня освіта (Фізична культура)?» показали, що найбільш мотивованими до продовження навчання виявилися студенти фахового молодшого бакалавра: 81,51 % твердо планують здобувати освіту на наступному рівні, ще 16,44 % схильються до цього. Серед бакалаврів кількість таких студентів є меншою: 20,15 % – «так, планую» і 52,43 % – «швидше так». Натомість у студентів магістратури спостерігаємо значний рівень коливаний: лише 32,14 % висловили тверду готовність, тоді

як 31,25 % відповіли «швидше ні, ніж так» і 17,86 % – «ні» (рис. 1). Отже, чим вищий рівень здобуття освіти, тим більшою стає частка студентів, які не планують продовжувати навчання. Це може бути пов'язано з відчуттям професійного насичення та орієнтацією на практичну діяльність.

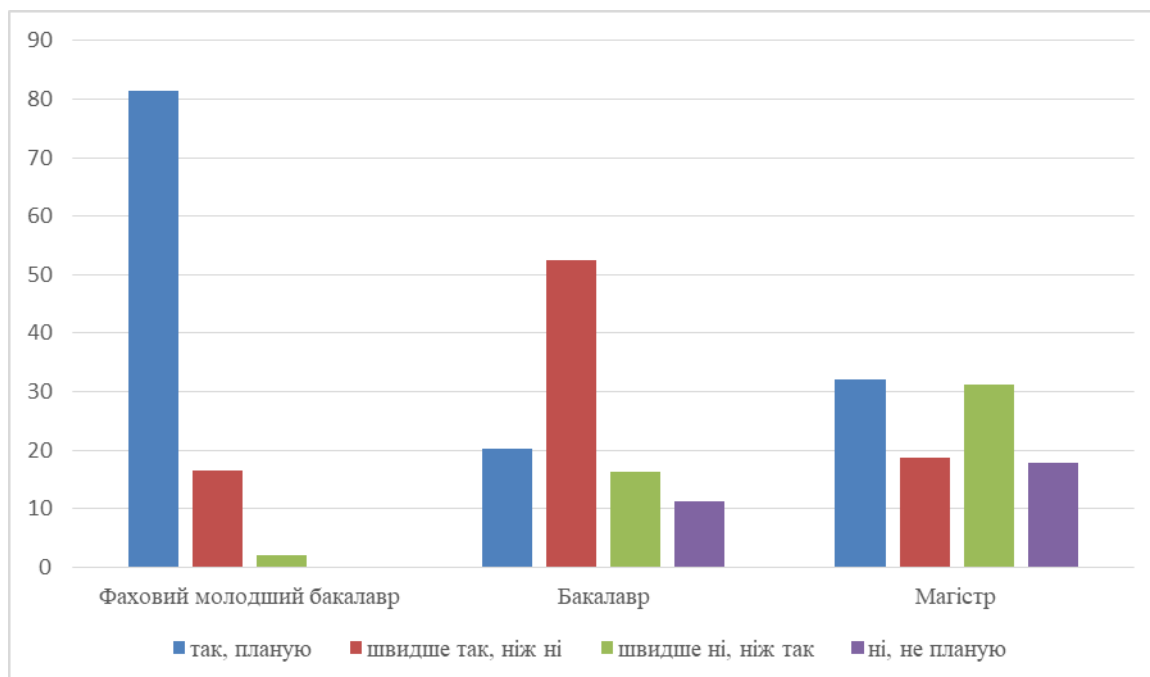

Рис. 1. Ранжування відповідей студентів щодо планування навчання на наступному освітньому рівні за спеціальністю А4.11 Середня освіта (Фізична культура)?», %

Проаналізувавши відповіді на запитання «З якою метою ви плануєте продовжити навчання?», ми виявили, що у фахових молодших бакалаврів домінує мотив саморозвитку (56,85 %), у бакалаврів – професійного зростання (77,91 %), а в магістрів ці два мотиви більш збалансовані (56,25 % – професійний розвиток, 32,14 % – самовдосконалення). Це підтверджує, що з переходом на вищий рівень освіти посилюється орієнтація на професійну кар'єру.

Наступним питанням анкети було «Чи готові ви працювати вчителем фізичної культури по завершенню навчання?», відповіді на яке продемонстрували, що найбільш високий рівень готовності вказали магістри (58,04 %), тоді як серед бакалаврів лише 43,93 % планують працювати вчителями фізичної культури, а серед фахових молодших бакалаврів – 55,48 % (рис. 2). Водночас у бакалаврів зафіксовано найвищу частку відмов (50,73 %), що може свідчити про кризу професійної ідентичності на цьому етапі.

Також ми запитали в респондентів про те, із дітьми якої вікової категорії вони готові працювати, і з'ясували, що всі три групи найбільш охоче працювали б з учнями середнього шкільного віку (73,54 % бакалаврів, 84,82 % магістрів, 54,11 % фахових молодших бакалаврів). Робота з молодшими школярами більш популярна серед студентів фахового молодшого бакалавра (49,32 %), тоді як старші класи приваблюють передусім магістрів (57,14 %).

Відповіді на питання «Чи достатньо вам знань і вмінь для ведення практичної діяльності на посаді вчителя фізичної культури?» демонструють, що 72,60 % фахових молодших бакалаврів більше схилиються до відповіді «так» і лише 18,49 % відповіли ствердно. У бакалаврів переважають упевненіші відповіді: 41,02 % – «так», 58,98 % – «швидше так». Найвищі показники продемонстрували магістри: 50,89 % – «так» і 37,5 % – «швидше так». Такий розподіл відповідей підтверджує поступове зростання впевненості у власній компетентності.

Усі групи на відповідях на запитання «Із якими нормативними документами щодо організації навчання фізичної культури в закладі загальної середньої освіти ви ознайомлені?» демонструють обізнаність із Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим 2020 р. (82,88 % – фахові молодші бакалаври, 93,93 % – бакалаври, 75,0 % – магістри). Водночас магістри виявили кращу поінформованість щодо стандарту 2011 р. (43,75 % проти 16,99 % у бакалаврів).

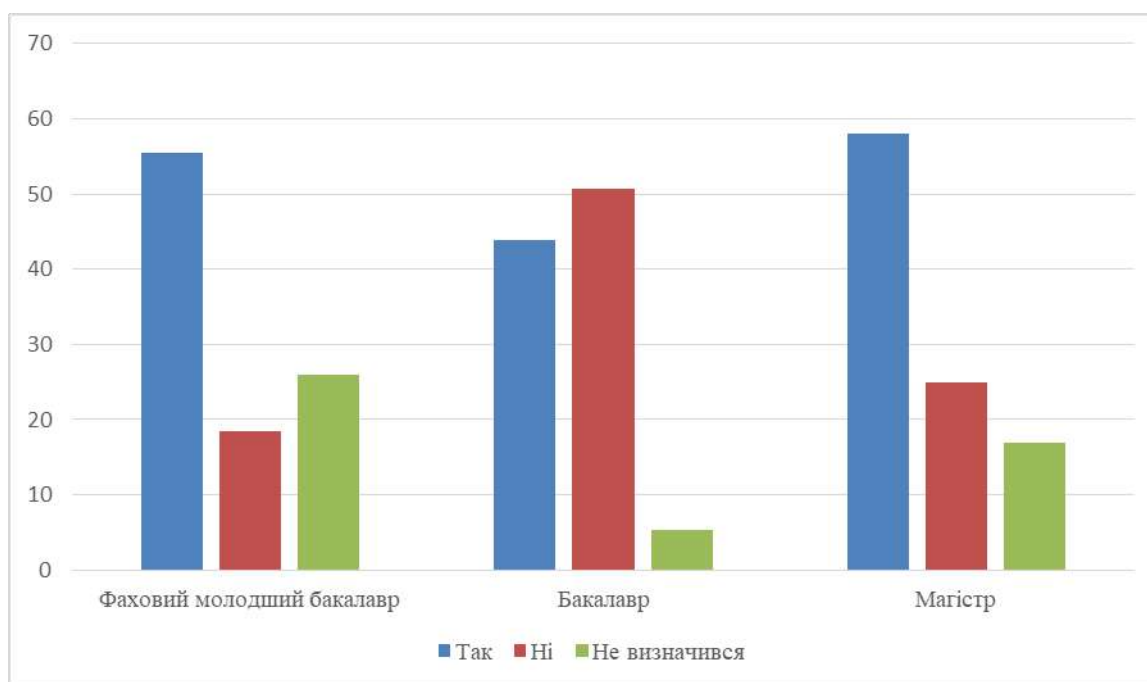

Рис. 2. Розподіл відповідей студентів щодо готовності працювати вчителем фізичної культури по завершенню навчання, %

Проаналізувавши відповіді на питання «Із якими навчальними програмами щодо організації освітнього процесу з фізичної культури в закладі загальної середньої освіти ви ознайомлені?», ми виявили, що фахові молодші бакалаври здебільшого знайомі з програмами 1–4 класів (74,66 %) та 7–9 класів (80,14 %), тоді як бакалаври й магістри частіше називають модельну програму 5–6 класів (66,99 і 68,75 % відповідно). Це відображає різну спрямованість підготовки: на початкову й середню ланку – у фахових молодших бакалаврів та на середню школу – у старших студентів.

Відповіді на запитання «Із якими інтерактивними методами навчання ви знайомі?» показали, що всі групи активно використовують тренінги: 89,73 % – фахові молодші бакалаври, 52,67 % – бакалаври, 68,75 % – магістри. Водночас магістри частіше застосовують дискусію та дебати (63,39 %), а бакалаври надають перевагу аналізу ситуацій (46,84 %) і мозковому штурму (43,93 %). Фахові молодші бакалаври більш схильні до практико-орієнтованого моделювання (62,33 %) та кейс-методу (47,26 %).

Отже, порівняння результатів продемонструвало, що послідовна освіта забезпечує поступове формування професійної ідентичності, однак на різних етапах проявляються різні труднощі:

- на рівні фахового молодшого бакалавра – недостатня впевненість у професійних знаннях і низька готовність до наукової діяльності;
- на рівні бакалавра – суперечливість мотивації з високою часткою тих, хто не планує працювати в школі;
- на рівні магістра – вища професійна впевненість і відмова від подальшого навчання.

Отже, реалізація послідовної освіти потребує створення цілісної системи професійного супроводу, яка б усувала ці прогалини на кожному етапі.

Дискусія. Ми погоджуємось із думкою І. Шаповалової, що поетапна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до професійного вдосконалення потребує створення професійно спрямованого освітнього середовища, професійного самовираження майбутніх учителів фізичної культури, організації самостійної роботи здобувачів; забезпечення творчої співпраці викладача зі здобувачами, налагодження тісного зв'язку із загальноосвітніми школами, орієнтації здобувача на особистісний і професійний саморозвиток, забезпечення професійного спрямування навчання для підвищення педагогічної майстерності викладачів [8].

У контексті дослідження С. Трачук, М. Бричук та М. Дедух доцільно звернути увагу на результати, де унаочнюється проблема низької мотивації частини випускників щодо роботи у сфері фізичного виховання, зокрема вчителями фізичної культури. При цьому випускники першого (бакалаврського) й другого (магістерського) рівнів вказують на сформованість ключових професійних компетентно-

стей, зокрема здатність до самоосвіти та самовдосконалення, критичного аналізу педагогічної діяльності, а також готовність організовувати фізкультурно-оздоровчу діяльність, проводити спортивно-масові й рекреаційні заходи. Це збігається з результатами нашого анкетування, де виявлено суперечливість між достатнім рівнем професійної підготовленості студентів і їхнім бажанням реалізовувати себе в шкільному середовищі, що актуалізує необхідність пошуку механізмів підвищення мотивації до роботи за фахом [6].

У дослідженні Т. Чиженок, Ю. Коваленко та Л. Кузьміної, яке спрямоване на визначення рівня професійної готовності студентів до педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти, виявлено, що більшість опитаних студентів (52 %) не можуть визначитися, подобається їм робота вчителя фізичної культури чи ні; 28 % вважають, що робота вчителя фізичної культури радше подобається, і тільки 20 % студентів упевнені, що робота вчителя їм дуже подобається [7]. Отже, дослідження науковців підтверджує загальноукраїнську тенденцію: хоча майбутні вчителі фізичної культури поступово усвідомлюють значущість своєї професії, їхня професійна мотивація та готовність ще потребують цілеспрямованого розвитку в межах системи послідовної освіти.

У контексті отриманих результатів показовими є дані дослідження Т. Мицкан, Г. Єдинака та С. Потапчук, яке показало, що більшість респондентів – 56,3 % – вважають себе радше готовими до роботи в школі, 21,8 % відповіли «скоріше ні, ніж так» і тільки 21,9 % студентів заявили про повну готовність до практичної роботи в школі. Подібну тенденцію простежуємо також в учасників нашого анкетування: серед молодших бакалаврів та бакалаврів домінує відносна впевненість («швидше так, ніж ні»), а найбільш упевненими у своїй готовності до роботи в школі є магістри [4]. Це підтверджує думку, що процес становлення професійної компетентності є поступовим і залежить від рівня здобуття освіти, а також потребує підсилення практико-орієнтованої складової частини підготовки. Отже, результати нашого дослідження корелюють із висновками науковців [4] щодо потреби системної підтримки студентів у процесі переходу від теоретичного навчання до практичної діяльності в школі.

Отримані результати узгоджуються з висновками дослідження Н. Сороколів, де підкреслюється, що сучасний учитель фізичної культури має розвивати знання, уміння й навички щодо особливостей освітніх змін у межах реформи НУШ, реалізації основних положень стандартів освіти та їх упровадження в практику фізичного виховання [5].

Отже, результати проведеного дослідження і їх порівняння з висновками вітчизняних науковців свідчать, що система послідовної освіти майбутніх учителів фізичної культури є необхідною умовою забезпечення якісної професійної підготовки; кожному рівню здобуття освіти властиві специфічні труднощі, які потребують цілеспрямованого науково-методичного супроводу. Подальший розвиток послідовної освіти повинен ґрунтуватися на інтеграції теоретичної та практичної підготовки, посиленні мотиваційного складника, формуванні готовності до інноваційної діяльності та безперервного професійного самовдосконалення. Це дасть змогу усунути виявлені суперечності між рівнем підготовленості й готовністю працювати за фахом, а також забезпечить становлення конкурентоспроможного, компетентного та вмотивованого вчителя фізичної культури в сучасних умовах реформування освіти.

Висновки. Отже, проведене дослідження продемонструвало, що система послідовної освіти майбутніх учителів фізичної культури є ключовим чинником формування їхніх професійних компетентностей, поступового розвитку педагогічної ідентичності та готовності до практичної діяльності. Водночас на різних освітніх рівнях з'являються специфічні труднощі: недостатня впевненість у своїх професійних знаннях у фахових молодших бакалаврів, суперечливість мотивації та небажання працювати в школі в бакалаврів, а також зниження зацікавленості в подальшому навчанні в магістрів. Отримані результати узгоджуються з висновками українських науковців і підтверджують необхідність посилення практико-орієнтованої складової частини, створення ефективного освітнього середовища й забезпечення професійного супроводу на всіх етапах підготовки.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в розробленні концептуальних засад професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в системі послідовної педагогічної освіти.

Джерела та література

1. Вінтоняк О. Досвід діяльності педагогічних коледжів США крізь призму розвитку закладів фахової передвищої освіти в Україні. *Інноватика у вихованні*. 2024. Вип. 2(19). С. 106–118. <https://doi.org/10.35619/iiv.v2i19.626>
2. Дишко О. Л., Белікова Н. О., Денисенко Н. Г. Законодавчо-організаційне забезпечення неперервності професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2023. Вип. 8 (168). С. 45–50. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.8\(168\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.8(168).09)

3. Дишко О. Л. [та ін.]. Проблеми практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів фізичної культури в умовах НУШ. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2025. № 8(38). С. 1166–1177. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8\(38\)-1166-1177](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8(38)-1166-1177)
4. Мицкан Т., Єдинак Г., Потапчук С. Акмеологічна компетентність бакалаврів фізичної культури. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2022. № 25. С. 78–88. URL: <http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/264044> (дата звернення: 15.02.2025)
5. Сороколіт Н. Розвиток професійних компетентностей вчителів фізичного виховання в умовах Нової української школи. *Фізичне виховання, спорт та культура здоров'я в сучасному суспільстві*. 2022. Вип. 2(58). С. 22–28. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2022-02-22-28>
6. Трачук С., Бречук М., Дедух М. Діагностика готовності майбутніх викладачів фізичної культури до реалізації фахових компетентностей. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2021. Вип. 12(144). С. 152–157. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series.15.2021.12\(144\).31](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series.15.2021.12(144).31)
7. Чиженок Т. М., Коваленко Ю. О., Кузьміна Л. І. Оцінка професійної готовності студентів факультету фізичного виховання до педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти. *Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт*. 2021. Вип. 2. С. 69–76. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2021-2-10>
8. Шаповалова І. Модель підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до професійного самовдосконалення в умовах модернізації професійної освіти. *Витоки педагогічної майстерності*. 2015. Вип. 15. С. 336–342.

References

1. Vintonyak, O. (2024). Dosvid diyal'nosti pedahohichnykh koledzhiv SSHA kriz' pryzmu rozvytku zakladiv fakhovoyi peredvyshchoyi osvity v Ukrayini [Experience of the activities of pedagogical colleges in the USA through the prism of the development of institutions of professional pre-higher education in Ukraine]. *Innovatyka u vykhovanni*, 2(19), 106–118. <https://doi.org/10.35619/iiu.v2i19.626> (in Ukraine).
2. Dyshko, O. L., Byelikova, N. O., Denysenko, N. H. (2023). Zakonodavcho-orhanizatsiynе zabezpechennya neperervnosti profesiynoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury [Legislative and organizational support for the continuity of professional training of future teachers of physical culture]. *Naukovyy chasopys Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova*, 8 (168), 45–50. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.8\(168\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.8(168).09) (in Ukraine).
3. Dyshko, O. L., Kosyn's'kyi, E. O., Klish, I. S., Tabak, N. V., Moroz, M. S. (2025). Problemy praktyko-oriyentovanoi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury v umovakh NUSH [Problems of practice-oriented training of future physical education teachers in the conditions of the National State University]. *Aktual'ni pytannya u suchasniy nausti*, 8(38), 1166–1177. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8\(38\)-1166-1177](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8(38)-1166-1177) (in Ukraine).
4. Mytskan, T., Yedynak, H., Potapchuk, S. (2022). Akmeolohichna kompetentnist' bakalavriv fizychnoyi kul'tury [Acmeological competence of bachelors of physical culture]. *Visnyk Kam'yanets'-Podil's'koho natsional'noho universytetu imeni Ivana Ohiyenka. Fizychnе vykhovannya, sport i zdorov'ya lyudy ny*, 25, 78–88. URL: <http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/264044> (in Ukraine).
5. Sorokolit, N. (2022). Rozvytok profesiynykh kompetentnostey vchyteliv fizychnoho vykhovannya v umovakh Novoyi ukrayins'koyi shkoly [Development of professional competencies of physical education teachers in the conditions of the New Ukrainian School]. *Fizychnе vykhovannya, sport ta kul'tura zdorov'ya v suchasnomu suspil'stvi*, 2(58), 22–28. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2022-02-22-28> (in Ukraine).
6. Trachuk, S., Brychuk, M., Dyedukh, M. (2021). Diahnostyka hotovnosti maybutnikh vykladachiv fizychnoyi kul'tury do realizatsiyi fakhovykh kompetentnostey [Diagnostics of the readiness of future physical education teachers to implement professional competencies]. *Naukovyy chasopys Ukrayins'koho derzhavnoho universytetu imeni Mykhayla Drahomanova, Seriya 15*, 12(144), 152–157. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.12\(144\).31](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.12(144).31) (in Ukraine).
7. Chyzenok, T. M., Kovalenko, YU. O., Kuz'mina, L. I. (2021). Otsinka profesiynoyi hotovnosti studentiv fakul'tetu fizychnoho vykhovannya do pedahohichnoyi diyal'nosti v zakladakh zahal'noyi seredn'oyi osvity [Assessment of professional readiness of students of the Faculty of Physical Education for pedagogical activity in secondary education institutions]. *Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu. Fizychnе vykhovannya ta sport*, (2), 69–76. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2021-2-10> (in Ukraine).
8. Shapovalova, I. (2015). Model' pidhotovky maybutn'oho vchytelya fizychnoyi kul'tury do profesiynoho samovdoskonalennya v umovakh modernizatsiyi profesiynoyi osvity [Model of training a future physical education teacher for professional self-improvement in the conditions of modernization of vocational education]. *Vytoky pedahohichnoyi maysternosti*, 15, 336–342 (in Ukraine).

Стаття надійшла до редакції 15.05.2025 р.